

Český telekomunikační úřad
Sokolovská 219
190 00 Praha 9

dne / date 4.4.2008

věc / re **Připomínky společnosti T-Mobile Czech Republic a.s. k návrhu analýzy trhu č. A/X/XX.2008-Y – Veřejně dostupné národní telefonní služby poskytované v pevném místě pro nepodnikající fyzické osoby**

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI:	Návrh analýzy trhu č. A/X/XX.2008-Y Veřejně dostupné národní telefonní služby poskytované v pevném místě pro nepodnikající fyzické osoby.
IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÉHO SUBJEKTU:	T-Mobile Czech Republic a.s. Tomíčková 2144/1 149 00 Praha 4
IČ:	649 49 681
Kontaktní osoba:	Ing. Martin Čechák Senior specialista regulace mobil: +420 603 404 316 e-mail: martin.cechak@t-mobile.cz
DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ:	připomínky neobsahují důvěrné informace, ani informace tvořící předmět obchodního tajemství společnosti T-Mobile
Jméno a příjmení, funkce oprávněné osoby:	Ing. Richard Stonavský Senior manažer regulace

Úvod

Společnost T-Mobile Czech Republic a.s. (dále jen „T-Mobile“) vítá možnost uplatnit své připomínky a komentáře k návrhu opatření obecné povahy č. A/X/XX.2008-Y, kterým se vydává analýza trhu veřejně dostupných národních telefonních služeb poskytovaných v pevném místě pro nepodnikající fyzické osoby (dále jen „návrh“).

Klíčové připomínky k návrhu (bližší specifikované v následujícím textu) jsou tyto:

- Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) se provedením testu tří kritérií v případě trhu veřejně dostupných národních telefonních služeb poskytovaných v pevném místě pro nepodnikající fyzické osoby (dále jen „trh č. 3“) zabýval pouze formálně a zcela nedostatečně odůvodnil na základě kterých skutečností dospěl k závěru, že trh č. 3 v podmínkách České republiky nadále nesplňuje test tří kritérií.
- Test tří kritérií byl proveden metodicky nesprávným způsobem, neboť nebyl proveden za předpokladu, že na tomto trhu není uplatňována žádná regulace ex ante.
- T-Mobile se domnívá, že trh č. 3 v podmínkách České republiky nadále splňuje test tří kritérií.
- Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“) stejně jako Rámcová směrnice¹ předpokládají, že uložená nápravná opatření na příslušném relevantním trhu lze zrušit pouze tehdy, pokud je tento trh shledán efektivně konkurenčním.

I. PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM/USTANOVENÍM NÁVRHU OPATŘENÍ

I.1. Test tří kritérií byl proveden pouze formálně a jeho nesplnění není Úřadem dostatečně odůvodněné

Doporučení Komise Evropských společenství o relevantních trzích produktů a služeb (dále jen „Doporučení“) ze dne 17. prosince² 2007 (2007/879/ES) trh č. 3 již nově neuvádí jako jeden z tzv. relevantních trhů. Bod 17 recitálu Doporučení resp. příslušné Vysvětlující memorandum týkající se Nového doporučení (C(2007)5406)³ (dále jen „Memorandum“) v tomto případě předpokládá⁴, že národní regulační orgán by měl v případě trhů, které byly

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací

² V návrhu je v některých případech chybně uvedeno datum 28. prosince, což je datum uveřejnění „nového Doporučení“ v Úředním věstníku Evropské unie (viz např. řádek 40 návrhu)

³ Viz str. 50

⁴ Metodika návrhu nicméně stále vychází z Vysvětlujícího memoranda (C(2003)497), které se týká starého Doporučení (viz řádky 95 – 99 návrhu)

definovány a analyzovány na základě starého Doporučení, mít pravomoc uplatnit test tří kritérií za účelem posouzení, zda trh na základě vnitrostátních okolností nadále připadá v úvahu pro regulaci ex ante.

Memorandum v takovém případě předpokládá, že nová analýza takového trhu (v tomto případě trhu číslo 3) bude doplněna podrobným a detailním odůvodněním, proč se národní regulační orgán domnívá, že test tří kritérií je splněn (analogicky pak proč není splněn). V případě trhu č. 3 je toto detailní odůvodnění o to důležitější, že v případě staré analýzy trhu č. 3 (viz opatření obecné povahy ze dne 23.3.2006, kterým byla vydána analýza trhu č. A/3/03.2006-15) nebyl prakticky test tří kritérií proveden.

T-Mobile se domnívá, že návrh takovéto podrobné a detailní odůvodnění neobsahuje. Úřadem pouze formálně provedený test tří kritérií, který je jediným důvodem pro vydání návrhu, je pouze obecně popsán v rozsahu cca 1,5 strany, přičemž celý text návrhu má 18 (!) stran.

Z návrhu například není zřejmé, jaký konkrétní technologický vývoj (viz řádek 588 návrhu) má Úřad na mysli v souvislosti s odstraněním velkých a trvalých překážek strukturální povahy bránících vstupu na trh. Pokud je tímto myšleno rostoucí využívání služby Voice over IP (dále jen „VoIP“), která je se dle názoru Úřadu stala substitutem volání na trhu č. 3, nelze než poukázat na to, že v případě staré analýzy trhu č. 3 ji Úřad za substitut nepovažoval (a do příslušného věcného vymezení trhu nezahmul).⁵ Úřad ovšem v návrhu tvrdí, že vycházel „z definování trhu analyzovaného v OOP A/3/03.2006-15“ (viz řádky 46 – 47 návrhu).

Z hlediska zkoumání toho, zda je VoIP substitutem k veřejně dostupné národní telefonní službě poskytované v pevném místě pro nepodnikající fyzické osoby, je dále nutné přihlídnout zejména k tomu, zda vůbec v současné době služby VoIP splňují kritéria stanovená pro veřejně dostupnou telefonní službu poskytovanou v pevném místě a zda se převážně (či úplně) nejedná o služby elektronických komunikací (viz problematika přístupu k číslům tísňového volání, nomadicita apod.).

Úřad v návrhu konstatuje, že „na bývalém trhu č. 3, dochází k trvalému poklesu cen nabízených služeb ve prospěch koncových uživatelů vlivem výše uvedených skutečností. Takový vývoj cen byl patrný již v předchozí analýze ...“ V této souvislosti je však nutné podotknout dvě věci:

- je otázkou, zda by k takovému vývoji došlo i bez uplatněné regulace ex ante na trhu číslo 3 (viz část I.2), resp. zda lze takovýto vývoj předpokládat i v budoucnu,
- je otázkou, zda se Úřad kromě jednotkové ceny za minutu volání (viz stará analýza, str. 24) zabýval i vývojem celkové výše měsíčního účtu za využívání veřejně dostupné národní telefonní služby poskytované v pevném místě⁶, neboť byt' dochází ke snižování jednotkové ceny za 1 minutu uskutečněného národního volání, současně dochází k nárůstu ceny za přístup v pevném místě, což může vést k tomu, že se celková cena za využívání služeb poskytovaných na trhu č. 3 pro koncové zákazníky naopak zvyšuje.

Celkově lze tedy konstatovat, že návrh opírá provedení testu tří kritérií pouze o několik málo obecných tvrzení, která nejsou podložena žádnými provedenými důkazy. Lze tak uzavřít, že test byl proveden pouze formálně (a metodicky

⁵ Viz str. 17 opatření obecné povahy ze dne 23.3.2006, kterým byla vydána analýza trhu č. A/3/03.2006-15

⁶ Tzv. metoda minimálního měsíčního účtu (MMB – Minimum Monthly Bills)

nesprávně – viz část I.2), s třetím kritériem – dostatečnost nástrojů obecného soutěžního práva k řešení případné tržní dysfunkce – se Úřad vůbec nevypořádal, omezil se na pouhé jednověté konstatování, že „*právo hospodářské soutěže je schopné dostatečně řešit případná selhání trhu*“ (viz řádky 633 a 634 návrhu) a není tedy zřejmé, na základě čeho dospěl Úřad k závěru, že trh č. 3 nesplňuje test tří kritérií. T-Mobile se navíc domnívá, že tento ničím nepodložený závěr Úřadu je nesprávný (viz část I.3), což by bezpochyby řádně provedený test prokázal.

I.2 Metodická nesprávnost provedeného testu tří kritérií

Základním předpokladem, z něhož je nutné vycházet při provádění testu tří kritérií, je předpoklad, že na tomto trhu není uplatňována žádná regulace ex ante. Z návrhu přitom vyplývá, že test tří kritérií nebyl v případě trhu č. 3 proveden za předpokladu, že na tomto trhu není uplatňována žádná regulace ex ante⁷. Z návrhu ovšem vyplývá (viz řádky 588 – 589 návrhu: „*S ohledem na technologický vývoj, rychle postupující konvergenci sítí a služeb a účinky uložených nápravných opatření na tomto a souvisejících relevantních trzích ...*“), že Úřad z tohoto předpokladu při provádění testu tří kritérií nevycházel a výsledkem je pak zřejmě nesprávný závěr Úřadu, že v podmínkách České republiky nebyl test tří kritérií splněn.

I.3 Trh č. 3 nadále v podmínkách České republiky splňuje test tří kritérií

T-Mobile se domnívá, že pokud by byl test tří kritérií proveden metodicky správně (viz část I.2), Úřad by dospěl k závěru, že v podmínkách České republiky trh č. 3 nadále splňuje test tří kritérií. Vycházíme přitom z následujících skutečností:

I.3.1 Přítomnost velkých a trvalých překážek vstupu na trh

T-Mobile se v této souvislosti domnívá, že trh č. 3 se nadále vyznačuje zejména vysokými strukturálními překážkami vstupu a opírá tento svůj názor o několik skutečností:

- Identifikovaný subjekt s významnou tržní silou na základě staré analýzy trhu č. 3 (Telefónica O2 Czech Republic a.s., dále jen „Telefónica“) nadále na tomto disponuje nesnadno duplikovatelnou infrastrukturou (v podmínkách ČR prakticky infrastrukturou unikátní). Duplicitní infrastruktura umožňující nabízení veřejně dostupné národní telefonní služby poskytované v pevném místě pro nepodnikající fyzické osoby prakticky je v podmínkách České republiky budována v zanedbatelném rozsahu. Infrastrukturu Telefónicy by přitom s vysokou pravděpodobností nebylo možné k poskytování této služby (bez ex ante regulace uplatňované na tomto a dalších trzích elektronických komunikací) vůbec využívat.
- Telefónica si nadále na trhu č. 3 udržuje dominantní postavení a její tržní podíl se snižuje pouze zanedbatelně. Tato skutečnost svědčí o tom, že velké a trvalé překážky vstupu na trh nadále přetrvávají.
- Telefónica má nadále oproti konkurenčním operátorům možnost dosahovat na trhu č. 3 významných úspor z rozsahu a ze sortimentu.

⁷ Tzv. Modified Greenfield Approach (viz např. Memorandum, str. 8)

I.3.2 Trh č. 3 nesměřuje k účinné hospodářské soutěži

Jak bylo řečeno výše, Telefónica si nadále na tomto trhu zůstává dominantním subjektem. Přes dosud uplatňovanou ex ante regulaci se tento podíl snižuje jen velmi pomalu (k tomuto závěru ostatně Úřad dospěl i ve staré analýze trhu č. 3⁸). Lze předpokládat, že v případě neuplatnění regulace ex ante na tomto a dalších trzích elektronických komunikací bude trh č. 3 opět remonopolizován.

I.3.3 Právo hospodářské soutěže není samo o sobě účinné při řešení tržních selhání na trhu č. 3

T-Mobile se domnívá, že právo hospodářské soutěže nemůže na trhu č. 3 vyřešit tržní selhání, které je vhodné řešit dlouhodobě nástroji regulace ex ante. V této souvislosti považujeme za nutné zdůraznit následující:

- Případné ad hoc šetření porušování pravidel hospodářské soutěže na trhu č. 3 ÚOHS, které by probíhalo za situace, kdy by Telefónica neměla uloženou povinnost oddělené evidence nákladů a výnosů na základě § 86 Zákona, by bylo velmi časově náročné, navíc komplikované skutečností, že by byl trh č. 3 vymezen jako trh efektivně konkurenční. V této souvislosti považujeme za nutné upozornit na skutečně zásadní dopady analýzy trhu č. 3 i do sféry soutěžního práva a možných zásadních negativních budoucích implikací způsobených v důsledku neprovedené či nekvalitně provedené analýzy trhu č. 3.
- Telefónica v současné době ve stále větší míře nabízí veřejně dostupné národní telefonní služby poskytované v pevném místě pro nepodnikající fyzické osoby v rámci tzv. balíčků spolu s jinými službami, poskytovanými na jiných trzích elektronických komunikací. Za situace, kdy ani za přítomnosti ex ante regulace na tomto a dalších trzích elektronických komunikací nemohou alternativní operátoři na základě „regulovaných“ velkoobchodních vstupů Telefónicy sestavit k těmto balíčků konkurenceschopnou nabídku, lze mít důvodné pochybnosti o tom, že by tuto situaci (kdy by s vysokou pravděpodobností žádné velkoobchodní vstupy vůbec neexistovaly) mohlo efektivně řešit samotné právo hospodářské soutěže.

I.4 Zákon i Rámcová směrnice umožňují zrušení nápravných opatření pouze na základě analýzy relevantního trhu, která dojde k závěru, že příslušný relevantní trh je efektivně konkurenční

Úřad v návrhu (viz řádky 642 – 645) navrhuje zrušení povinností, které byly na trhu č. 3 uloženy podniku s významnou tržní silou na základě výsledků předchozí analýzy. Předpokládá přitom, že tak učiní na základě § 51 odst. 6, který stanovuje: „Zjistí-li Úřad na základě zpracované analýzy, že relevantní trh je efektivně konkurenční, rozhodne o zrušení povinností uložených podle odstavců 3, 4 a 9.“

Toto ustanovení Zákona transponuje do tuzemské právní úpravy článek 16 odst. 3 Rámcové směrnice. Zákon i Rámcová směrnice tedy stanovují, že zrušit povinnosti uloženy podniku s významnou tržní silou lze **pouze v případě, pokud vnitrostátní regulační orgán dospěje k závěru, že příslušný relevantní trh je efektivně konkurenční**. Zákon (viz § 51) i Rámcová směrnice (viz článek 16) přitom předpokládají, že k tomuto závěru může vnitrostátní regulační orgán dospět **pouze na základě analýzy**.

⁸ Viz str. 25

Byť je návrh nazván „analýza trhu č. A/X/XX.2008-Y“ z návrhu jednoznačně vyplývá (viz řádky 19 a 20 návrhu), že Úřad novou analýzu trhu č 3 vůbec neprovedl (pouze formálně zkoumal, zda trh v podmínkách České republiky splňuje či nesplňuje test tří kritérií). Na základě výše uvedeného je tedy zřejmé, že případnému zrušení povinností na trhu č. 3 musí přecházet nová analýza tohoto trhu, která musí shromáždit dostatečné podklady opravňující závěr, že tento trh je v podmínkách České republiky efektivně konkurenčním trhem. Než se tak stane, zůstávají v platnosti závěry staré analýzy, na jejímž základě ovšem Úřad konstatoval, že trh č. 3 není v podmínkách České republiky trhem efektivně konkurenčním.

II. STANOVISKA A NÁZORY K NÁVRHU OPATŘENÍ

Neuplatňujeme

S případnými dotazy a komentáři k těmto připomínkám se prosím kdykoli obračejte na Ing. Martina Čecháka, Senior specialistu regulace společnosti T-Mobile, tel. 603 404 316, e-mail martin.cechak@t-mobile.cz.

S pozdravem,

Ing. Richard Stonavský
Senior manažer regulace
T-Mobile Czech Republic a.s.